

likvidátorům uděleno. Tím dnem jest tedy pokládati likvidaci zrušeného družstva za skončenou. Pokud byla zamítnuta opověď stěžovatelů k opětovnému zápisu družstva, stačí poukázat ke správným důvodům napadeného usnesení, které se v podstatě kryjí s rozhodnutím nejvyššího soudu čís. 3602 sb. r. s.

Čís. 9410.

Odkazovníku nepřisluší právo k rekursu do usnesení, jímž bylo schváleno projednání pozůstalosti soudním komisařem, ani do usnesení o odevzdací listině.

(Rozh. ze dne 28. listopadu 1929, R I 769/29.)

Do usnesení pozůstalostního soudu, jímž bylo schváleno projednání pozůstalosti notářem jako soudním komisařem, a v němž bylo dále uvedeno, které věci byly pojaty do pozůstalosti a že odevzdací listina bude vydána, až budou zapraveny dědické poplatky, podal odkazovník rekurs, v němž uváděl v podstatě, že napadené usnesení spočívá na nesprávném ocenění pozůstalosti, čímž prý jest zkrácen. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs odkazovníků.

Důvody:

Stěžovatel vystupuje v pozůstalostním řízení jako odkazovník. Ale odkazovníku neposkytuje zákon v pozůstalostním řízení zásadně vliv na soudní rozhodování o tom, které věci jsou nebo nejsou pozůstalostním jměním. Vyplývá to již z ustanovení § 95 nesp. říz., podle něhož nepatří odkazovník k osobám, které jest z úřední povinnosti obeslati k soupisu pozůstalosti, leč že by šlo o případ § 812 obč. zák. Ježto nejde o takový případ, ani o případ, jenž jest podkladem rozhodnutí čís. 7267 sb. n. s., a ani z ustanovení §§ 159 až 161 nesp. říz. a 817, 685, 688 obč. zák. určujících práva odkazovníků, nevyplývá, že zákon vyhradil odkazovníkům vliv na projednávání pozůstalosti, bylo stěžovateli odepřiti podle § 9 nesp. říz. právo ke stížnosti.

Čís. 9411.

Provozování zvěrolékařské praxe po živnostensku není obchodem. Splátkové obchody (zákon ze dne 27. dubna 1896, čís. 70 ř. zák.).

Jde o obchod splátkový, měla-li býti kupní cena za věc zaplácena z části hotově, z části ve splátkách zajištěných směnkami s ručitelem.

Předpis § 6 (3) zák. platí, ať byl žalovaný zastoupen advokátem nebo nebyl. Nezáleží na tom, zda se žalovaný pustil do projednávání a vznesl námitku nepřislušnosti teprve po provedení důkazů.

(Rozh. ze dne 28. listopadu 1929, R I 920/29.)

Žalující firma prodala žalovanému zvěrolékaři automobil za 40.000 Kč, z nichž měl žalovaný zapraviti 10.000 Kč při odebrání automobilu, zbytek v měsíčních splátkách pod ztrátou lhůt. Žalovaný se zdráhal převzít automobil. Žalobou, zadanou na umluveném sudišti, domáhala se žalobkyně na žalovaném zaplacení 10.000 Kč. Žalovaný namítl mimo jiné i místní nepřislušnost dovolaného soudu, ježto jde o obchod splátkový, při němž jest úmluva sudiště podle § 104 j. n. nepřipustná. Soud první stolice námitku místní nepřislušnosti zamítl. Důvody: Přednesem obou stran jest zjištěno, že vůz dodán nebyl a chybí tu tedy podstatná podmínka § 1 zákona o obchodech splátkových. Není tu obchodu splátkového, není také žalována splátka, nýbrž část kupní ceny splatná podle závěrečného listu hotově. Že nejde o obchod splátkový tomu svědčí i obsah závěrečného listu ze dne 28. června 1928. Tímto listem jest zjištěno, že kromě částky 10.000 Kč měla ostatní část kupní ceny býti zajištěna směnkami a ručitelem jmenován Frant. Š., příbuzný žalovaného. Podle závěrečného listu jest smluvna soudní příslušnost zdejšího soudu věcně příslušného (§ 104 j. n.). Rekursní soud námitce místní nepřislušnosti vyhověl a žalobu odmítl. Důvody: Stěžovatel právem vytýká, že žalováno jest z obchodu splátkového, že podle § 6 zákona ze dne 27. dubna 1896 čís. 70 ř. zák. nemá tu místa sudiště smlouvy, že dobrovolné podrobení se kupitelovo jinému soudu jest nezávazné a že k této nepřislušnosti jest hleděti z úřadu, a to až do exekučního řízení. Prvý soud v napadeném usnesení uvádí, že bylo zjištěno přednesem obou stran, že vůz dodán nebyl a že chybí tu tedy podstatná podmínka § 1 zákona o obchodech splátkových, že není tu obchodu splátkového, není také žalována splátka, nýbrž část kupní ceny splatná podle závěrečného listu, jest zjištěno, že kromě částky 10.000 Kč měla ostatní část kupní ceny býti zajištěna směnkami a ručitelem — že tu tedy nejde o obchod splátkový. Podle § 1 zákona o obchodech splátkových jsou obchody splátkovými ve smyslu tohoto zákona prodeje movitých věcí předsevzaté při provozování obchodu nebo jiné živnosti, jichž kupní cena má býti zapravena po částkách (splátkami) a jež se kupujícímu odevzdají dříve, než kupní cena jest úplně zaplacená. O takový obchod podle tvrzení žaloby a podle obsahu závěrečného listu tu jde. V žalobě se tvrdí, že podle závěrečného listu ze dne 28. června 1928 prodala žalobkyně žalovanému osobní automobil za 40.000 Kč že automobil měl býti žalované straně dodán 1. srpna 1928, žalovaný při odebrání měl zapraviti hotově 10.000 Kč a zbytek v 18. měsíčních splátkách směnečně krytých pod ztrátou lhůt. K automobilu vyhradila si žalující strana vlastnické právo až do úplného zaplacení. Žalovaný prý se bezdůvodně zdráhá automobil převzít, automobil jest uložen pro něho u žalující strany a žaluje se o zaplacení 10.000 Kč. Podle závěrečného listu automobil měl býti zaplacen 10.000 Kč hotově a zbytek do 18 měsíců na splátky pod ztrátou lhůt. Dále jest tam uvedeno, že obchod uskutečněn prostřednictvím banky L. a že ručitel na směnky bude F. Š. Podle názoru rekursního soudu na tom, zda jest obchod splátkový, čili nic, nemění okolnost, že část kupní ceny, která podle smlouvy měla býti

zaplacená ve splátkách, měla býti kryta směnkami s ručitelem, rozhoduje jen, že jen část kupní ceny měla býti placena hotově při dodání auta a ostatní ve splátkách později. Jde tu tedy o obchod splátkový. Nerozhodno jest, že automobil ještě ani dodán nebyl a že se nežaluje o zapravení splátky, nýbrž o zapravení částky kupní ceny, která měla býti hotově placena při dodání. Cit. § 6 nerozlišuje, o jaké žaloby ze splátkového obchodu jde. Jest tedy i tato žaloba žalobou ze splátkového obchodu. Ke své místní příslušnosti měl soud podle § 43 j. n. a § 6 zák. o spl. obch. a § 477 čís. 3 c. ř. s. přihlížeti z úřadu a měl tím spíše vyhověti námitce nepřislušnosti vznesené žalovanou stranou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dovolací rekurentka vytýká napadenému usnesení nezákonnost a nesprávné právní posouzení, namítajíc: 1) Nejde prý o pravý splátkový obchod, protože podle podmínek závěrečného listu má býti kupní cena zaplacená tak, že částku 10.000 Kč jest složiti hotově při převzetí automobilu a že zbytek bude zaplacen směnkami v osmnácti lhůtách. Ježto dání směnek jest prý placením, měl býti automobil zaplacen hotově a spláceno mělo býti teprve na směnku, danou na místě placení (*animo solutionis*). 2) I kdyby šlo o splátkový obchod, nebylo by prý lze na souzený případ vztahovati předpisy zákona ze dne 27. dubna 1896 čís. 70 ř. zák., protože koupě automobilu byla na straně kupujícího jedním obchodním (§ 10 téhož zákona). 3) Žalovaný prý jest s námitkou nepřislušnosti soudu prekludován podle § 6 (3) zákona čís. 70/1896 ř. zák., protože, ač byl zastoupen advokátem, pustil se do jednání a námitku nepřislušnosti soudu vznesl teprve po řízení průvodním. Dovolacímu rekursu nelze po žádné stránce přiznati oprávněnost. Námitku uvedenou pod 1) vyvrátil případně již rekursní soud a stačí v té příčině odkázati na jeho důvody, jichž správnost nebyla otřesena vývody dovolací rekurentky, ona sama přiznává, že i zbytek kupní ceny — 30.000 Kč, který měl býti kryt směnkami, měl býti zaplacen v osmnácti měsíčních lhůtách, tedy po částkách, jak předpokládá předpis § 1 zákona čís. 70/1896 ř. zák. Podle samé žaloby neměly směnky býti odevzdány k zaplacení, nýbrž jen k zajištění jednotlivých měsíčních splátek. Pokud jde o námitku uvedenou pod 2), opírá ji dovolací rekurentka o tvrzení, že žalovaný provozuje na venkově soukromou praxi zvěrolékařskou, která jest živností, a že automobil koupil proto, by mohl tuto svou živnost provozovati. Avšak provozování zvěrolékařské praxe po živnostensku nelze podřaditi pod žádný z obchodů, uvedených v čl. 271 a 272 obch. zák. a nelze považovati zvěrolékaře ani za kupce ve smyslu čl. 4, 273 a 274 obch. zák. Námitka uvedená pod 3) jest lichá. Podle § 6 (3) zákona ze dne 27. dubna 1896 čís. 70 ř. zák. může býti nepřislušnost smluveného soudu odstraněna jen tím, že se žalovaný přes předchozí poučení soudcovy dá do projednávání. Tento jasný předpis platí v každém případě, ať byl žalovaný zastoupen advokátem nebo nebyl,

neboť zákon takového rozdílu nečiní a nemůže jej tedy činiti ani soud. Nezáleží ani na tom, že se žalovaný pustil do jednání a vznesl námitku nepříslušnosti soudu teprve po provedení důkazů, protože k této nepříslušnosti musí býti hleděno z úřadu, a to až do výkonu exekučního prodeje (§ 6 (2) zákona č. 70/1896 ř. zák.), a rozhodné jest jen, zda byl žalovaný soudcem poučen o nepříslušnosti dovolaného soudu podle § 6 zmíněného zákona, než se dal do projednávání. Dovolací rekurentka však netvrdí, že toto poučení bylo žalovanému prvním soudem uděleno, a ani to tvrditi nemůže, protože prvý soudce svou příslušnost uznával.

Čís. 9412.

Převzetí dluhu není darováním, i když se stalo bez úplaty. Není třeba určitosti převzatého dluhu, stačí jeho určitelnost. Slib věna v mezích dotační povinnosti není darovacím slibem.

(Rozh. ze dne 28. listopadu 1929, Rv I 98/29.)

Žalobkyně domáhala se na žalovaném svém bratru zaplacení 4.400 Kč, ježto prý se žalovaný zaručil za dluh své matky v zažalované výši. **O b a n i ž š í s o u d y** žalobu zamítly.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Nelze souhlasiti a napadeným rozsudkem, že prohlášení žalovaného po matčině smrti k žalobkyni: »Pepi, nepotřebuješ míti strach o peníze, které ti chtěla matka ještě dát. Vím přece, co vám matka již vyplatila. To ti vyplatím. Dopřej mi jenom prozatím času a nenaléhej na mne«, nemůže býti vyloženo jako převzetí dluhu. Odůvodnění odvolacího soudu, že žalovaný neprohlásil výslovně, že a v jakém rozsahu přejímá dotační povinnost za matku, jest zřejmě nedostatečné. Podle přednesu žalující strany, jež první soud uznal pravdivým, smluvila žalobkyně s matkou, že obdrží od ní na splnění dotační povinnosti, na zaplacení zápůjčky 1.500 Kč a na zaplacení mzdy 500 Kč, úhrnem 10.000 Kč, a zůstala matka na tuto sumu dlužna zažalovanou částku 4.400 Kč. Tvrzené prohlášení žalovaného nebylo by lze při tomto stavu věci vyložiti jinak, nežli že se uvolil zaplatiti tento matčin dluh, že tedy jej převzal podle § 1406 obč. zák. Žalovaný sám nepokusil se o jiný jeho výklad. Ani úmluva žalobkyně s matkou, ani převzetí dluhu žalovaným nepotřebovaly k platnosti formy notářského spisu. Ona úmluva mohla by býti pokládána za darovací smlouvu jen potud, pokud by suma slíbená věnem přesahovala dotační povinnost (srovnej judikát č. 239); to však nebylo ani tvrzeno. Samo převzetí dluhu není darováním ve smyslu § 938 obč. zák., i když se stalo bez úplaty, neboť nerozmnoží se jím jmění věřitele a bezúplatné převzetí dluhu nečiní převzaté plnění